

آبونه شرائطی

داخلی، خارجی، هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آلتی آیلانی
(۱۳۰) غروشدور.

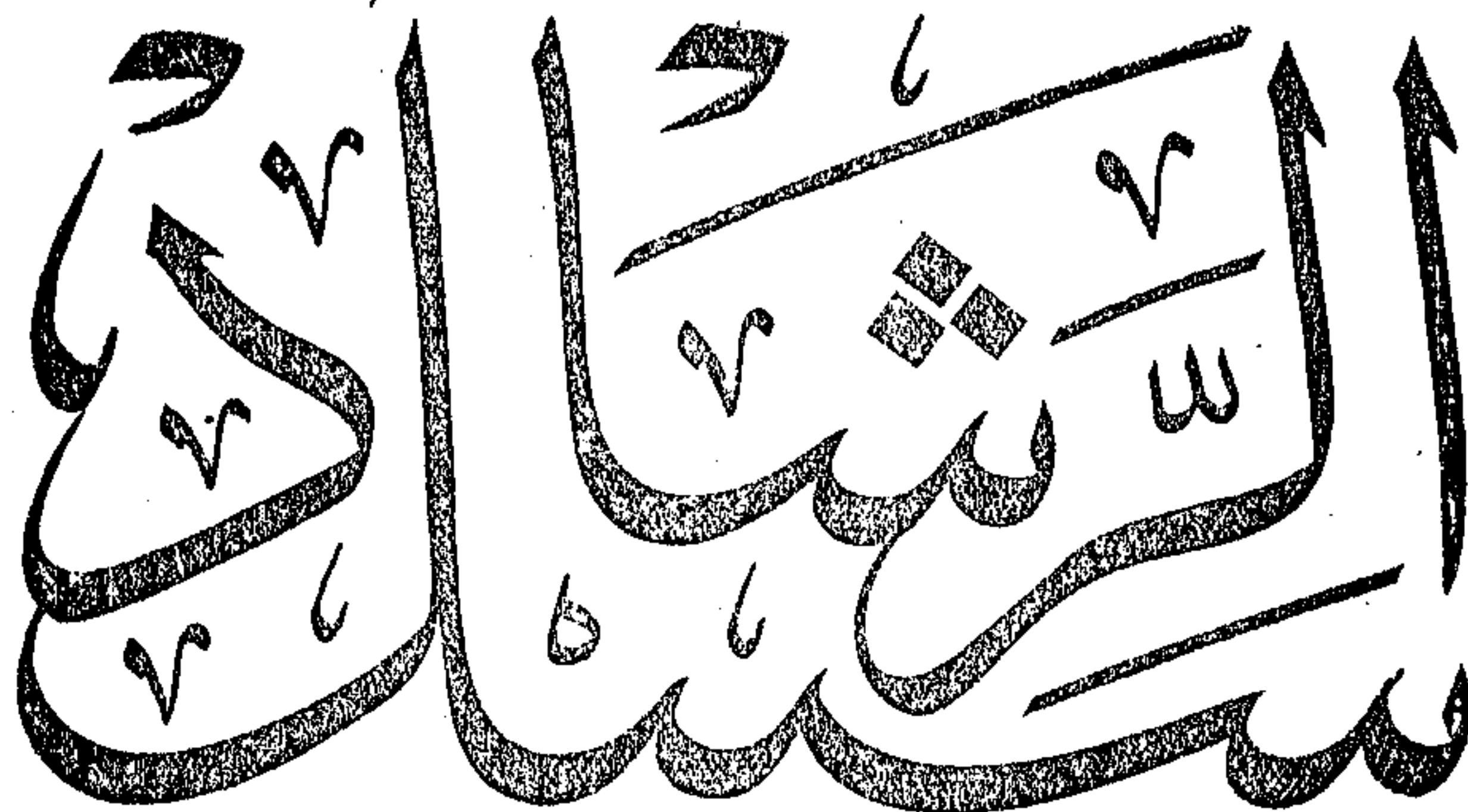
نسخه سی ۱۰ غروش،
سنه لکی ۵۲ نسخه در

اداره خانه

باب عالی جاده سمندره داره مخصوصه
اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلمه موافق آثار مع المنویه
قبول اولنور. درج ایدله یین
یازیر اعاده اولونماز

۱۳۳۰

دینی، فلسفی، عامی، ادبی هفته لاق مجموعه اسلامیه در

باش محرر صاحب و مدیر مسئول

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم محمد عاکف اشرف ادیب

اخطارات

ادرس تبدیلانده آیریجه بش
غروش کوندردلایدور

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه صره
نوسروسی محتوی بولنسی لازمد

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک فرانسه
جده یازلسی رجا اولنور.

پاره کوندردلکی زمان نه یه دائر
اولدیننک واضحا بیلدیرلسی
رجا اولنور.

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

اهل ایمان آرمه‌سندہ نایب‌دینہ خدمت ایدہ جک بر چوق وسائط شرعیہ دہ توسل اولونمشیدی . اخوت اسلامیہ ، انتظار عالمہ معجزہ کبری صورتندہ کورینہ جک نمونہ ارانہ ایدلدی . اسلامہ الک بیوک شریعتہ اتحاد اولان بو اخوت صمیمیہ ک کوکلرہ بخش ایلہ دیک آسمی برنشوہ سرمدی ساقلمسیلہ درک امت محمدک کافہ افرادی شوکت وساطت عثمانیہ نک بقا واعلاسی بیانی مدار حیات بیلدی . بو سبلہ بو معمورہ مدنیت جامعہ لیلہ .. منارہ لریلہ .. مسجد لریلہ .. تربلریلہ .. حاصلی بتون مبانی مقدسہ دینہ سبلہ جهان اسلامیک ، حتی احتوا ایلہ دیک مظهر عدل وحق ایلہ بلسک بتون عالم السائیک مقرر شوکت وعظمتی اولدی . بو محل مبارکده الک اول تأسیس تحت سلطنت ایلہ بن بر پادشاه کریمک دیانت نام جلیلمہ اولہرق وضع ایلہ دیک بر طاقیم اصول وائیل اخلاف کزنی ایچوزده نمونه امتثال اولمشیدی . از جمله جمعہ نمازرنده ایراد اولونان خطبہ لر - صرف سنت رسوله اتباع قصدیلہ - لسان عرب اوزره ترتیب ایدلدیکندن وائیل خطبہ دہ تلاوت اولونان آیات بینات قرآنیہ نک وبعض ایراد ایدیلن احادیث سلیہ نبویہ نک الفاظ لطیفہ عربیہ ایچنه بورونوبده ارواح مشتاقینی فصاحت ادا وبلاغت مؤداسیلہ رهین اعجاز ایلہ بن معانی مستورہ علویہ سنہ جماعت مسلمینک کافہ سی واقف اولماقدلرندن عامہ بی یوفیوضات دینہ دن بهره دار شوق ایتک اوزره سلاطین ماضیہ طرفندن بعض جوامعہ کرسی شیخلری وضع ایدلمشیدی .

پادشاهان اولین حضراتی اول امرده ایوب سلطانده کی فاتح جامع شریفنه صلاۃ جمعہ دن صوکرہ سائر احکام دینہ بی تبلیغ الله مکه برابر ائیل صلاتده ایراد اولونان خطبہ نک مال ومزایانی آکلامق اوزره جمعہ واعظی نامیلہ برر واعظ تمین بویورمشلردر . بالآخره بو جمعہ واعظانی ، مشایخ کرام ایچون بر سلسلہ و بر مراتب علمیه حالی اکتاب ایلہ مشدر . بدایت امرده ایسه آنجق یدی جامعہ جمعہ واعظی موجود ایدی که ، بونلرده علی الترتیب ، ابا ایوب الانصاری .. سلطان سلیم .. سلطان محمد .. سلطان بایزید .. سلیمانیه سلطان احمد ، ایاصوفیہ کبر جوامع شریفه سندن عبارت ایدی . حل آسمی وقوعنده ایوب سلطان واعظی ، سلطان سلیم ، سلطان سلیم واعظی ، سلطان محمد ، سلطان محمد واعظی ، سلطان بایزید ، سلطان بایزید واعظی سلیمانیه ، سلیمانیه واعظی ، سلطان احمد ، سلطان احمد واعظی ، ایاصوفیہ کبره نقل وترفیع ایتدیریلیدی .

۱۱۳۹ تاریخلرنده ایسه جمعہ واعظلیکی ایلہ کامران اولان مشایخ کرام حضراتنه [سلاطین شیخلیکی] عنوان مبعجلده ویریلہ رک قدر علما بوصورتله بردرجه دها اعلا ایدلدی .

ینہ او تاریخ ایچنده ایدی که سلطان احمد خان ثالث ام الخیرات اولان والده محترمه لرینک غلطه واسکدارده بنا وجده زاهد لرینکده باغچه قاپوسنده احیا بویوردقلری جوامع شریفه ایلہ شاهزاده جامع

شریفی ایچونده برر جمعہ واعظی تعینی تنسیب بویورولدی . چونکه بونلرده وسعت وخصوصیلہ کثرت جماعت اعتباریلہ سالف الذکر جوامع شریفه نک دوننده دکل ایدی ، دنیوی ، اخروی منافع دین مبنی تلقین ایچون بودرت جامعہ درت واعظ آمینی مفتی الانام طرفندن حضور هایونه تقدیم اولونمق اوزره بر اعلام ترتیب ایدلدی . بونکله کرسی شیخلری ایچون مراتب موجودیه درت پایه دها علاوه اولوندی . بو ترتیب احسنی مبین اولان اعلام مفتی الانام طرفندن رکاب هایونه عرض ایدلدی . موجبنجه عمل اولونمق اوزره اراده سنیه سی استحصال واولکیلرہ علاوه قیلنن درت عدد جامع شریفه کرسی نشین وعظ وتذکر اولان مشایخ کرامه سنہ مزبورہ رمضان شریفک اونجی کونی رؤس هایون اعطاسیلہ مشایخ سلاطین مرتبه سنہ ایصال قیلندی . بو بو ترتیب جمیل ایسه زمانمزدہ دخی عیناً جاری ومراریدر .

دارالخلافه العلیه مدرسه سی ادبیات عثمانیه مدرسه

محمد امین

حقیقتی کورده لم

نجی ذیشان افندمن بر حدیث شریفلرنده : جناب حق بر قومک اهلا کنی مراد ایدرسه اولا او قومک افرادی میاننده کی اصحاب عقولک عقلارنی آیر . بویوریورلر .

مدلول حدیثک اصابت قطعیه سنی الکلامق ایچون ماضی به دوفرو مسافات بعیده قطع ایدم رک بورولم حاجت یوقدر . دونکی دبعه یلم بزه اوزدن دعا یقین اولان بو کونکی وقایعه ، تعبیراصحیلہ فجایعه نظر امعان ایلہ باقیله حق اولورسه بوحدیث شریفک قوانین طبیعت درجه سنده حائر قوت ، اولرکی تخلف ناپذیر بر دستور حق وحقیقت اولدینی کوریلیر .

جانب اقدس رسانندن امت مرحومہ لرینہ احسان بویوریلان بو تحفه کران قدر لاهوتی بزم ایچون حرزجان ایدمک لازم کلیرکن واه اسفا که مقتضای عالینندن ذهول طولایسیله طاقت تضمن ایتدیکی معنائک ماصدق قای اولدق . سنلردن بری قدومنه انتظار ایدیلان انقلاب اخیرک آن اعلانندن اعتبار آسوء صمیمت نتیجه سی اولہرق ظهور ایدن احواله بو فکرک صدق مؤید دلائل نظریلہ باقیله بیلیر . فی الحقیقه شو برقاج سنہ طرفنده دست قضان باشمزه اویله بلاطاشلری یاغدی که بونلردن بر سنون انشاسی ممکن اولایدی ذروہ سی فلک زحلہ تماس ایدر ایدی .

هر جام غمی کز کف ایام کشیدیم — کفتا سبک آشام که جام دکر آمد بیتی مؤداسنجه بلا بلای تعقیب ایتدی . بوندن متأثر ، متضرر اولمایان فرد متنفس قالمادی ، معصومی ده خراب اولدی

مجرمی ده. زیرا بر برده یانغین ظهور ایدنجه قوری یاش دیمنه بولورسه یاقار کول ایدر .

آتش اندر بیشه افتا، چون نه ترماند نه خشک

قلب اسلامده ذوق ایماندن متحصل بر نور شهود وارد و قلب بو نورك اعانه سیله هر شیک ظواهری کوردیکی کبی بواطنی ده کوریر. اصحاب عناد والحادله بصیرتنه عارض اولان عمای کلی بو مشاهدیه مانعدر. اسلام بنه بونورک اعانه سیله توالی مصائبده بطانی، لدنی عاملار کوریر؛ بو عوامک قارشیسنده محاسبه نفسه، مراقبه اعماله لزوم حس ایدر .

ارباب طغیان کانهجه اولر بلادن متنبه اولمق، شویله دورسون بلکه بلایه تحدی ایدرلر . انجامکار اونک ال مدهشنه دوچار اوله رق، کسب استحقاق ایتدکاری عاقبت قاووشورلر .

آنحاق محاسبه نفسك، مراقبه اعمالک تفسیری هر شخصک درجه ایمانه، مرتبه ایقان و عرفانه کوردر . بو مبحثده حریم شهوده کیرلرله، او حریمک خارجنده قالانلرک تفسیری آره سنده فرق عظیم وارد . محاسبه و مراقبه، اصفیای مؤمنین طرفندن ویریلن معنای لدینک اقلیته انحصارندن دولای شمولی عام اولمادی جهته شو ایکی کله حتی یالکیز صلاح مادی امرنده دستور تنسیق اولمق اوزره قبول ایدلش اولسه هر جالده بلایه تحدی ایله جیقمایز یولاره کیتمکدن چوق خیرلی اولور ایدی . شو سوزلرک خلاصه سی فلاح ونجاحه مظهر اولان امتلر کبی بزده مقضای عقلدن انحراف ایتیم سوزندن عبارت برتنیه منجردر .

کم لعمه ذاک بادی ذله . ولسکل شیء فی قلبه سبب

عقل صحیحک مقتضیات عیدده سندن بری، بلکه برنجیمی داغما کندیسنه مسلط اولان عوارض مغفله دن تجرد ایدرک دنیایه کسکین، دوعس بر نظرله باقندر . لکن وقایع جاریه مع الناسف بو مهمه نک عکسکی مؤید شواهدله مشحون! امته یول کوسترملک دعواسیله اورتیه جیقانلرک چوغی کیدیلرک یولی بیلمیور، یاخود بیلمک ایسته میور. تلاطم امواج حادثات اره سنده سفینه حیاتی ساحتی سلامتیه ایصال داعیه سنه دوشمنلرک ایلانده کی پوصله نک ابره سی پک معکوس بر سمت متوجه . اوله ظن اولنورک ا کر هم ضال هم مضل اولان بو آلتک کوستردیکی یوله کیدیلرک اولور ایسه، سفینه ساحل سلامتیه بدل، صارب، یالچین بر قایاق چارباراق تعمیری غیر قابل دینه جک مرتبه ده قضاذه اوله جقدر .

(من یمشی مع الغراب سیر جم الی الخراب) سوزینی سویله یئرلر حقیقه چوق دوعسو دوشونمشلر . زمانزده بعض کیمسه لرک حصولی تمی ایتدکاری برسوری واهی امنیه لراویله باطل، اوله مزور شیلردرک هوای نفسانیلرینی اله اتخاذ ایدن سفها بونلرک ظاهرنده کی صامان یالیز-ینه الدانه رق منجذب اولسه لر بیله او ساخته بالذکر تحتنده مستتر

اولان ماده خسیسه نک ماهیتی بیلان اصحاب نهی قطعاً اولنره التفات ایتزلر .

جوهر مؤثری جهل وجنوندن عبارت بر ترکیب عجیبک تأثیری تحتنده تدویر اموره قالیشان بش اون فافل ایله مظاهر لرینک سقیم و عقیم اجرا آتی امت محمدی الیوم شو بولندی هـاویه خسرا نه سوروکلدی . بوندن هبرت آلمق، تزلزلدن مصون بر عزم ایله شو مهلك وضعتندن خلاصه می تأمین مداد اوله جق وسائل جدیدی استیکماله چالیشمق لازم کلیر کن بزدها مدعش وادیلر سوروکلرک به جک بر طاقم تدابیر معکوسیه توسل ایدلرکی کوریلدیور. ضعیف فیه منرک تقویه سنه خادم دوالری ارامق اقتضا ایلدیکی حلاله اون بر قات دها مغلوب هزال ایدرک آبور جو بور شیلرله اوغراشیلدیکی نظر تأسفه چارپیور . ایشته بوناردن بریده قادیناق حقنده کی تصورات معکوسدر. اوچیور الی میلیون اهل اسلامک صواعق نفرینی اوزریمزه یاغدیره جی شهنه دن وارسته بولان بو مسئله یه مسائل سیاسی و اجتماعی منرک عرمده سی نظریله باقیلیور . حال بوکه مسئله شکل حاضری اعتباریه هیچده اوله دکدر .

بیلمه یزکه بو مسئله نک بعض افکاره کوره حل بزیه اوروا نظرنده نه قدر یوکسلرک . یالکیز شوراسی شهنه دن وارسته درک بو صورت حل ملتزمی عالم اسلامه قادی چوق اجیقل بردرکیه ایندیره جک . اوروا بزدن بویه حویبالقلر ایسته میور. بو بزم کندی قورونتومزدر . او بزدن مدنیت لفظنک تضمن ایتدیکی دها عالی، دها جدی معنای ایسته میور . اوروا هیچ بر قومک عنعنات دینی سنه تعرض ایتز . حتی دکل بزم، آفریقا وحشیلرینک خلاف عقل ومنطق عنعنه لرینه بیله بردرجه یه قدر رعایت لازم عد ایدر .

بعضیلرینک عصری بر دولت اولمق امکاتی برطاقم شرائط مزوره یه معلق کورمه لری اوتایلرک سخیف ایله کندی مضمرات فاسده لرینی تحق ایتدیرمک املنه خدمتدن باشقه برشی دکلدر . تأسف اولنورک ساحة نظری غایت محدود اولان بر شرفه غافلده بو اوان سوزلره، بو بوش فکرلره محض حقیقت نظریله باقوب آلدانیور .

هر ملنک هویت ملیه سی دینی، ملی عنعناتیه قائمدر . بو عنعنه لر آیتی آلتنه آلتنجه اورته ده هویت ملیه نامنه صور محسوسه دن هاری بر هیولای بی معنادن باشقه برشی قالماز . زیرا عالمده هرشی کندی ماهیتی دائره سنده تکامله نامزددر. بویه اولورسه اوشی اوشی اوله رق قالیر. یوق ماهیتندن انصرافه تمایله باشقه بروادی به کیده جک اولورسه یالکیز کندیمی ایچون مقدور اولان تکامل دکل، بلکه کندی موجودیتی ده هدر ایدر . واسفا که بو دستوری بدرقه حرکات اتخاذ ایدنلرک ناصیه تصوراتنه بر تعصب تمغاسی اورولمکی ایسته میور . بوایه پک بیوک برحق سزلقدر، چونکه بومسلك بر تعصب مسلکی اولیوب وادی ترقیه دها منقول، دها امین بر یولدن کیتمک مسلکدر .

اصل تعصب ، بعض مقاصد خبیثه لك الجا آنه مغلوب اوله رق بو
مسلكك نقيضی التزام ايدنك تمر دلر نده ور .

أوت ، حق و حقیقت وادیسندہ براز محافظہ کارانہ داورانیلیدی
در حال مرده پرست ، کهنہ پسند و سائرہ کبی تعبیرات مزینانہ ایله
سفسطہ بر دازنہ یا خود مخترعات جدیدہ دن اولان « قرون و سطی
ذهنی » تعبیریلہ مقابلہ یہ قیام اولونیور . بدلیلرینک ادعای و جہلہ
نصل کہ علوم و فنونک دینی ایمانی یوقدر ، بعض حقایقک زما و مکانی
یوقدر . بو حقیقتلر قرون اولمده حقیقت اولقلری کبی قرون
و سطادہ حقیقت ایدیلر . بنابرین قرون اخیرہ دہدہ مہیتیری غائب
ایتمہ چکلردر . ایکی کرہ ایکی حضرت آدم زمانندہ نایسہ بوکون ینہ
اودر . عقل محجک ایجابات برہ سی ہیچ بر زمان قوتی غائب ایتمز .
کونشک موقت بر مدت ایچون بولوط اتندہ قلماسی قبلندن اوله رق
بو حقیقتدہ محدود بر آن ایچون سفسطیات سترہ لیلہ اولریلہ یلور .
فقط بو استشار ابدی دکلدر . البتہ کونک برندہ حائل زائل اولور ،
کونش میدانہ بچقار . قائل حق ایله جہلک فسادنی ایکسک آدہ سندہ کی
فرق ایله برابر نہ کوزل تصویر ایدیور : باقیکز نہ دیور « الجاہل
یفسد لعدم تمہیدہ الإصلاح مع رغبتہ فی الصلاح واللاحق یفسد لانه
یتلذذ بالفساد و یتالم بھجران الامور علی السداد . »

بو مسائل اورنہ چیقار انلر هانکی قسمدن در بیلہم ، بعض
استطاردی فکرلرک اتیانیلہ صدددن تبعاد ایدر کبی اولدق ؛ مقصدہ
رجوع ایدلم . یوقاریدہ اورویا بزدن جدیات ایستہ یور دیمش ایدک .
بو اعدادہ کی اصابتہ قائلز . جناب پیغمبر تحصیل علم ایچون چیمہ قدر
شدر حل ایتمہ مزی فرمان بو یور مشلر . علم یالکز کتانی قولتوغنہ
الوب معلک اوکنده دیز چوکمکدن عبارت دکلدر . بلاد بعیدہ یہ
کیدوب شئون جارینی تدقیق ایتمکدہ بر علمدر ؛ بلکہ علمک اک
فائدہ لیس ، اک مہمیدہ بودر .

شو حالہ بزده امر پیغمبرینک بالدلالہ تضمن ایتدیکی شمول
واسعدن استفادہ ایله چینک داها اوتہ سندہ کی ژاپونلرک حالہ عطف
نظر ایدلم . زیرا بلکہ یقین بر زماندہ اوروپا مدینتی قبول ایدن بولم
ذکیہ نک وادی ترقیدہ کوسترمش اولدینی غوارق معرفت بزم ایچون
یک فائدہ لی بر موضوع ملاحظہ در . بو ملت اوروپا مدینتی تمامیلہ
آلمش ، فقط بوکا مقابل عادات و عنعنات مایہ سندن بر ذریعہ فدا
ایتمہ مشدر . بش بیک سنہ اولکی ژاپون روحی نایسہ اوروح
بوکون ینہ اودر . دینہ ، ادبیانہ ، صنایعہ باقیکز ؛ نوعی دائرہ سندہ
متکامل بر هویت ملیہ کوریرسکز . اوروپا مدینتک تعبیر جائزایسہ
میخانیکی فوائددن اعظمی استفادہ ایله برابر روحی ، قوانی محاسنندن
شمہ المغہ لزوم کورمہ مش . ژاپون جسماً نصل ژاپون اوله رق قالمش
ایسہ روحاً دہ ژاپون قالمشدر . اوروپا مدینتک ملتیی دولایسہ یلہ
بوی بر سانتیم بیلہ اوزامدینی کبی چہرہ سندہ ادنی بر تحول حصولہ
کلہ مشدر .

صنایعہ باقیکز . ذوق بدیدیدن حظ کز وارسہ او صنایعہ کی
اینجہ لکار . عقل و خیالہ صیغمايان تصرفلر قارشیدندہ حیران دکل ،
غشی اولور قایلر سکز . فوق العادہ بر بداعتی تضمن ایدن ژاپون
صنایعک صور واشکال خارجہ سندن متزع جوهر تکاملی اوروپا
صنایعک جوهر تکاملیلہ بر ترازودہ طارنہ چی اولورسہ کز ثلثندہ
مساوی بولورسکز . فقط ، ژاپون بوروبی تجسیم ایچون قاریقہ لرنده
اوروپا ترقیاتک کافہ وسائطندن استفادہ ایله مشدر .

ادبیاتی دہ بویلدر . ژاپون ، کندی علمک روحندن قویان احسا
ساتدن متاثر اولور . غرب ادبیاتی کوزیلہ یکلر ، قولاییلہ کوریر .
خالہ حیانتدہ قادیلرینک تووالی ، طرز تلذبی ذوق ملی محصولیدر .
خارجہ کی نمونلر او ذوقک محصولی اوزرنده ہیچ بر تاثیر اجرا
ایدمہ مشدر . روحی دہ اویلدر .

انفعال نتیجہ سندہ اتخاری مشروع کوریر . ابواجدادینک ارواحنہ
پرستش ایدر ، تربیہ ملیہ سندن ذرہ تغیر ایتمز .

افراد خالہ نک معاملات متقابلہ لرنده ژاپون آدابی جاریدر .
عماکتدہ ہیچ بر شہ یوقدر کہ ژاپون روحی ، ژاپون ذوقی تمثیل
ایتمسون . حال بویلہ اولملہ برابر اوروپا کافہ ترقیاتی اورادہ موجوددر .
شوفرق ایله کہ بو ترقیات ژاپونلری بلع ایدمہ مش ، ژاپون بوترقیاتی
تمثیل ایتمش . بو حقیقتی حقیقہ تفہیم ، بو مملکتی حقیقہ تصویر ایچون
بویلہ اوچ بش سطر دکل ، اوچ بش جلد بیلہ کافی دکلدر . ژاپونلر
بزم ایچون شایان تدقیق و مطالعہ بر کتاب ناطقدر . سرتمشیل ، اونسردن
اوکر غمی یز . مدنیتدہ اونلرک یابدینی کبی یاعلی یز .

فالا نہ هویت ملیہ من قایلر ندہ باشقہ بر شیشمز .

ژاپونلرک هویت ملیہ لری محافظہ صورتیلہ کوستردکاری اثار
ترقیانہ قارشی اوروپا لیلردہ سرفرو بردہ تسلیم اولیورلر . ژاپونلرہ :
قادیلریکزی بویلہ یا خود شویله تربیہ ایدک ، تووالنلری شو شکلدہ
یابدیرک ، شو البسینی کیدیرک ، شو لسانلری اوکرہ دک ، بو علملری
تحصیل ایتدیرک فلان کبی فضولی تکلیفاتدہ بولونق اونلرک خاطرندن
بیلہ سیمز . ایشتہ دول معظمہ نک بایراقلری اراسندہ (شمس طالع)
لری تموج ایتدیرن ژاپونلر بو صورتلہ ہم هویت ملیہ لری صاحب ،
هم دہ غربک بوتون مدینتی تمثیل ایله اقصای شرقہ حا کیدرلر .
انکاترہ غربدہ نہ ایسہ ژاپون دہ شرقدہ اودر . بو معظم دولک حال
وشانی بزم ایچون نمونہ امتثال اولمیدر . فقط تقاید صوری بولک
کیتمکله دکل ، تحلیل روحی نہجہ سلوک ایتمکله . یوقسہ ینہ مقلدک
درک سندہ قلمق تہلکسی باقیدر . کوریلور کہ جناب حق او قومک
اهلاکنی مراد بوبورممش . اکر مراد بوبورممش اولسہ ایدی
اونک دہ عقلی آلیز ، اونی دہ مسخرہ لقلرلہ مشغول ایدر ایدی .

دارالحکمة الاسلامیہ اعضاسندن

« جریده ملیہ »

فرید